

Eindverslag van het BKVB-project collectie Suringar

Inleiding

In april 2005 is men bij de Bibliotheek van de Koninklijke Vereniging van het Boekenvak begonnen met het Suringarproject. Dit project beoogt de ordening en ontsluiting van het archief van de 19^e eeuwse uitgeverij Suringar uit Leeuwarden.

De collectie G.T.N. Suringar en Hugo Suringar, uitgevers te Leeuwarden, is in de jaren 1917 en 1932 aan de KVB geschonken door J. Valckenier Suringar, de kleinzoon van G.T.N. Suringar. Deze collectie werd in 1932 aangevuld met brieven van Hugo Suringar aan Martinus Nijhoff, geschonken door diens zoon Wouter Nijhoff. In 1983 schonk F.W. Burger aan de KVB een verzameling laat negentiende-eeuwse brieven van de hand van Hugo.

De collectie beslaat de periode 1821-1911. Het betreft de negentiende-eeuwse boekhouding van boekhandel en uitgeverij, correspondentie, auteurscontracten, onkostenberekeningen, prospectussen & circulaires, 17 kopie-brievenboeken en vele manuscripten, drukproeven, uitgaven, illustratiemateriaal en dergelijke van een groot deel van door de firma's G.T.N. en Hugo Suringar uitgegeven werken van verschillende auteurs.

Verder zitten er in de collectie nog diverse stukken met betrekking tot de familie. Hierdoor kan er in de collectie onderscheid gemaakt worden tussen het bedrijfsarchief enerzijds en het familiearchief anderzijds.

De collectie biedt inzicht in de organisatie van een vooraanstaande negentiende-eeuwse provinciale, voornamelijk literair getinte, boekhandel en uitgeverij, in de relatie met auteurs en collega's, alsmede in het beoogde publiek en de klantenkring in de firma. Ook kan er goed inzicht verkregen worden over koop-en leesgedrag van de negentiende-eeuwse lezer, over uitgeversstrategieën die een mengeling van economische en ideële motieven laten zien en over de technische ontwikkelingen in het boekenvak in de negentiende eeuw. Interessant is ook de bijdrage van G. T. N. en Hugo Suringar aan de canonvorming van de oude Nederlandse letterkunde, die in de negentiende eeuw nog niet op gang was gekomen. Door inspanningen van uitgevers als G. T. N. en Hugo Suringar, die taal- en letterkundigen van de eerste rang aan zich verbonden, kwamen er reeksen met werken van Vondel, Hooft etcetera op de markt die nu nog invloed hebben op de canon. Hugo Suringar gaf bijvoorbeeld de reeks Nederlandsche Klassieken uit, waarin onder meer werken van Vondel, Hooft en Huygens verschenen.

In het kader van het zogenoemde Prospectussen- en Personaliaproject werd besloten de in de collectie aanwezige brieven fysiek uit de collectie te nemen en afzonderlijk te beschrijven. Van de circa 7000 brieven werd in 1990 een gedrukte inventaris gepubliceerd. Het overige beschreven materiaal, opgenomen in de database voor de Bijzondere Collecties ISIS, werd in 2003, naast de brieven uit de gedrukte catalogus, uitgebracht op een cd-rom.

Het feit dat er gekozen was voor ontsluiting op itemniveau van een deel van de collectie heeft er toe geleid dat de oorspronkelijke ordening verloren ging en een overzicht van de collectie als geheel ontbrak. In 1990 vond een voorlopige herordening plaats van een deel van de collectie, deels op inhoudelijke gronden, deels op basis van de aard van het materiaal. Hierbij is een voorlopige inventaris van de collectie gemaakt.

Teneinde het overzicht in de collectie weer terug te brengen is, gezien de aard van het overgrote deel van het materiaal, gekozen voor een ordening per auteur. Deze zogenaamde 'auteursdossiers' zijn dan weer onderverdeeld per uitgegeven boek. Het manuscript, de

drukproeven, het illustratiemateriaal en de uiteindelijke druk van één uitgave van een bepaalde auteur kunnen dan telkens worden samengevoegd in de zogenaamde productiemappen.

Verrichtte werkzaamheden.

1. Alle stukken in het archief zijn bekeken, waarbij tegelijkertijd het archief voor het grootste gedeelte op itemniveau werd geïnventariseerd. Dit is gebeurd voor manuscripten, proefdrukken, gelegenheidsgedichten, etc. De in het archief voorkomende prospectussen, circulaires en inteken- en bestellijsten zijn clustergewijs per auteur geordend en geïnventariseerd.
2. De 17 kopieboeken zijn geïnventariseerd. De inventarisatie is *per boek* gedaan. Hierbij zijn, na overleg met drs. N. H. Kool, alleen de ‘echte’ brieven die in de boeken zitten meegenomen, dus geen bestellijsten e.d. De naam van de geadresseerde wordt in de beschrijving gevolgd door het jaar, de maand en de dag waarop de brieven aan hem/haar geschreven zijn. Het paginanummer van het betreffende kopijboek is het laatste element. Een voorbeeld;

Bilderdijk, W. _ Haarlem

1829-09-10; 86
1830-05-20; 110
1830-06-09; 114
1830-06-15; 115
1830-08-02; 124
1830-08-18; 127
etc..

3. Van de ca. 7000 brieven die reeds gecatalogiseerd waren in het GGC (Gemeenschappelijke Geautomatiseerde Catalogus) is een inventarisatie gemaakt. De correspondenten van respectievelijk G. T. N. en Hugo Suringar in alfabetische volgorde gezet, zodat daar een goed overzicht van is. Het is niet wenselijk gevonden om de brieven *fysiek* bij het archief te voegen; deze zijn reeds afzonderlijk beschreven en zijn terug te vinden in de GGC waardoor zij later goed aan de digitale collectiebeschrijving (EAD) beschrijving te koppelen zijn.
4. De definitieve ordening en inventarisatie van het archief is voltooid en goedgekeurd.
5. Op basis van deze inventarisatie werd eind mei begonnen met het maken van een collectiebeschrijving (in EAD) en een digitale inventaris teneinde ontsluiting via Internet mogelijk te maken. De EAD beschrijving is voltooid en is doorgestuurd naar de EAD redactie, waarna plaatsing op de UBA site (<http://dpc.uba.uva.nl/inventarissen>) zal volgen.

Vanaf het begin zijn de werkzaamheden aan het archief uitgevoerd door mevr. drs. Miriam Vogelaar onder begeleiding van drs. N.H. Kool en onder supervisie van drs. G. Verhoeven. Daar mevr. Vogelaar wegens studieverplichtingen per week minder tijd aan het project kon besteden dan vooraf was geschat, kon de geplande einddatum van het project niet worden gehaald. Wel is binnen de begroting gebleven.

Financiële verantwoording

Kosten voorbereiding		€ 2.080
Kosten projectmedewerkster		€11.854
Kosten begeleiding		€ 2.704
	Subtotaal	€16.638
	19% BTW	€ 3.161
Materiële kosten		€ 100
Totaal		€19.899

drs. G. Verhoeven
drs N.H. Kool
Amsterdam, 18 april 2007